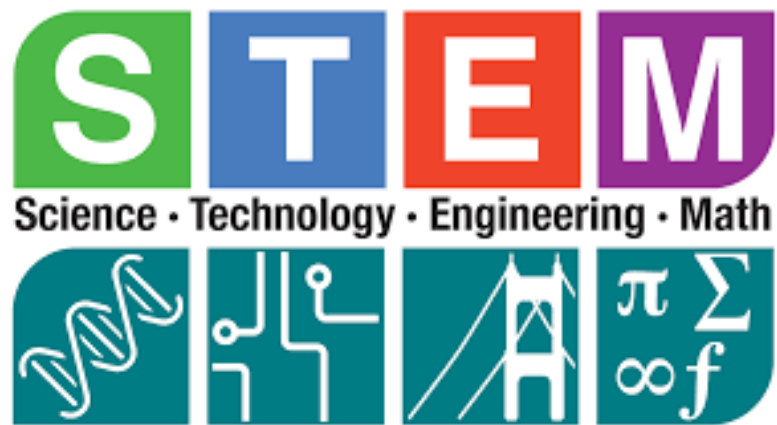

STEM-ТЕХНОЛОГИЯ ЖАНА АНЫ КЫРГЫЗ ТИЛИН ОКУТУУДА КОЛДОНУУ

*Аалиев Темиркул Асамудунович
ҚРСУ им.Б. Ельцина*

STEM-ТЕХНОЛОГИЯ ЖАНА АНЫ КЫРГЫЗ ТИЛИН ОКУТУУДА КОЛДОНУУ

Бүгүнкү күндөгү ааламдашуунун жүрүшүндө глобалдык өзгөрүүлөр Кыргызстандын бардык чөйрөлөрүнө жана анын ичинен билим берүү чөйрөсүнө да өз таасирин тийгизүүдө. Кыргызстан эгемендүүлүк алгандан кийин билим берүү системасында өтө масштабдуу реформалар жүргүзүлүп, билим берүү системасын түп тамырынан бери өзөртүүгө багытталган программалар түзүлгөн. Бирок, тилекке каршы жүргүзүлүп жаткан реформалар кыйынчылыктар менен коштолуп келүүдө.

Аалиев Т.А.

КРСУ им.Б. Ельцина

STEM-ТЕХНОЛОГИЯ ЖАНА АНЫ КЫРГЫЗ ТИЛИН ОКУТУУДА КОЛДОНУУ

Азыркы учурдагы салтуу окуу ыкмасынан жаңы трендге, жаңы окуу ыкмасына өтүү мезгилдин талабы экени талашсыз. Өтө тездик менен өнүгүп-өсүп келе жаткан жаңы технологиялар, адам жашоосунун бардык чөйрөсүнө кирип сүңгүп кетип жатат. Улам минут, саат өткөн сайын, айрымдага түшүнүксүз болушу мүмкүн, ал эми айрымдарга толук кандуу түшүнүктүү болгон жаңы тренддер кадамдап кирүүдө.

Аалиев Т.А.
КРСУ им.Б. Ельцина

STEM-ТЕХНОЛОГИЯ ЖАНА АНЫ КЫРГЫЗ ТИЛИН ОКУТУУДА КОЛДОНУУ

STEM-STEAM-деген эмне? Америка Кошмо Штатында пайда болгон STEM-термининен башталган. Азыркы күндө STEM-билим берүү ыкмасы АКШда жана Европада эң чоң трендке айланды, жана көптөгөн эксперттер бул окуу системасы келечектин билим берүү системасы деп атап келишет. STEM-англис тилинен кыскартылган сөз. (Science) илим, табигый илимдер (Technology) технология, (Engineering) инженерия жана (Mathematics) математика

STEM-образование — это:

**S — science (естественные науки),
T — technology (технология),
E — engineering (инженерия),
M — mathematics (математика).**

Аалиев Т.А.
КРСУ им.Б. Ельцина

STEM-ТЕХНОЛОГИЯ ЖАНА АНЫ КЫРГЫЗ ТИЛИН ОКУТУУДА КОЛДОНУУ

Бара-бара STEMден тышкары дагы, STEM-билим берүүнүн башка түрлөрү пайда боло баштады. Алар төмөндөгүлөр: STEMM, STREAM, STREM жана STEAM. Эми булардын айырмачылыктарын карап корөлүк. STEMM, STREAM жана STEAM – булар ошол эле илим, технология, инженерия жана математика жана буларга искусство дүйнөсү менен байланышкан компонент кошулган. Эми барына токтолуп олтурбай чечмеленишин айтып өтсөм: STEMM – бул илим, технология, инженерия, математика жана музыка. STREAM – бул илим, технология, инженерия, математика жана кошумча адабият/окуу кошулган (reading). STEAM –бул төрт базалык предмет жана искусство (art). Кийинкиси искусстводон кичине айырмаланып STREM турат, буга «R» комплексин кошушкан. (robotics/робототехника).

Аалиев Т.А.
КРСУ им.Б. Ельцина

STEM-ТЕХНОЛОГИЯ ЖАНА АНЫ КЫРГЫЗ ТИЛИН ОКУТУУДА КОЛДОНУУ

STEM – билим берүү ыкмасы эмнеге мынчалык популярдуулукка жетти? Бул жаны тренд. Жаңы ыкма. Азыркы күндөгү технологиянын күн санап өсүшү, адамзаттын жашоосунун бардык чөйрөсүнө сүңгүп кириши бул STEM билим берүү ыкмасын популярдуулукка жеткирди. STEM – билим берүү ыкмасы окуучулардын билим деңгээлин жаңы жогорку деңгээлге чыгарууга жол ачуучу иновациялык ыкма. Бул замандын талабы.

Аалиев Т.А.
КРСУ им.Б. Ельцина

STEM-ТЕХНОЛОГИЯ ЖАНА АНЫ КЫРГЫЗ ТИЛИН ОКУТУУДА КОЛДОНУУ

STEM окутуунун бирдиктүү бир схемасына бириктирет. Бул технология менен иштөөнүн негизги өзгөчөлүгү катары долбоор үстүндө коллективдүү иштөө болуп саналат. Бүгүнкү күндөгү билим берүүнүн эң негизги башкы идеологиясы биздин балдарыбыз эртең кантип ийгиликтүү болушун бүгүн кантип жана эмне менен үйрөтөбүз. Эгерде биз окуучуларыбызды жашоого даярдай турган болсок анда алардын андан аркы күнүмдүк жашоосунун бир бөлүгү болуп кала турган инструменттерди пайдалана билүүсүнө мүмкүнчүлүк беришибиз керек.

Аалиев Т.А.
КРСУ им.Б. Ельцина

STEM-ТЕХНОЛОГИЯ ЖАНА АНЫ КЫРГЫЗ ТИЛИН ОКУТУУДА КОЛДОНУУ

Көптөгөн факторлордун тийгизген таасири алдында дүйнөлүк тернддер билим берүүнү динамикалык түрдө өзгөртүүдө. Билим берүүнүн салтуу ыкмалары канчалык ийгиликтүү болбосун азыркы заман окутуунун жаңы эффективдүү формасын издөөгө муктаж.

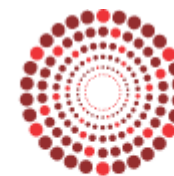

Аалиев Т.А.
КРСУ им.Б. Ельцина

STEM-ТЕХНОЛОГИЯ ЖАНА АНЫ КЫРГЫЗ ТИЛИН ОКУТУУДА КОЛДОНУУ

Акыркы күндөрү STEM - технологиясына өтө чоң көңүл бурулууда. Бул билим берүү системасына көңүл буруу Кыргызстанда да жандана баштады десек жаңылышпайбыз. Алсак Роза Отунбаева фонду 2016-жылдын 11-январында Кыргызстандын Нарын, Каракол, Талас, Ош, Баткен аймактарында STEMдин кышкы мектептерин ачышкан. Алардын негизги максаты жогорку класстардагы окуучу кыздарды математика, информатика, физика, химия сыяктуу так илимдерге окутуу болду, бул аларды техникалык адистиктерге тапшырууга даярдайт. Мындын тышкары ушул эле жылдын 6-апрелинде Бишкек шаарынын жаңы конуштарынын жогорку классынын окуучу кыздары үчүн STEMдин жазгы мектебин ачышкан. Ошондой эле Роза Отунбаева фонду STEMге байланыштуу долбоор иштеп чыгышкан.

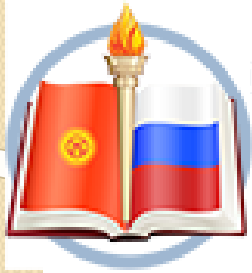
ИНИЦИАТИВА
РОЗЫ ОТУНБАЕВОЙ
www.roza.kg

STEM-ТЕХНОЛОГИЯ ЖАНА АНЫ КЫРГЫЗ ТИЛИН ОКУТУУДА КОЛДОНУУ

Азыркы күндүн талабына ылайык өз кесибинин мыкты адиси болуу үчүн ар тараптан өнүгүүсү керек. Ал үчүн теория менен практиканы айкалыштыра билүүсү, жаңы технологияларды пайдалана билүүсү, көп тил билүүсү, команда менен иштей алуусу, долбоорлорду жаза билүү жана ал долбоору ишке ашыруу, өз күчүнө ишене алуусу абзел. Мунун баарына жетишүүгө STEM билим берүү ыкмасы жардам бере аларына ишеним чоң. Ошол себептен дүйнөдөгү билим берүү системасына трендеге айланган бул ыкмага өтүү мезгилдин талабы десем жаңылышпайм.

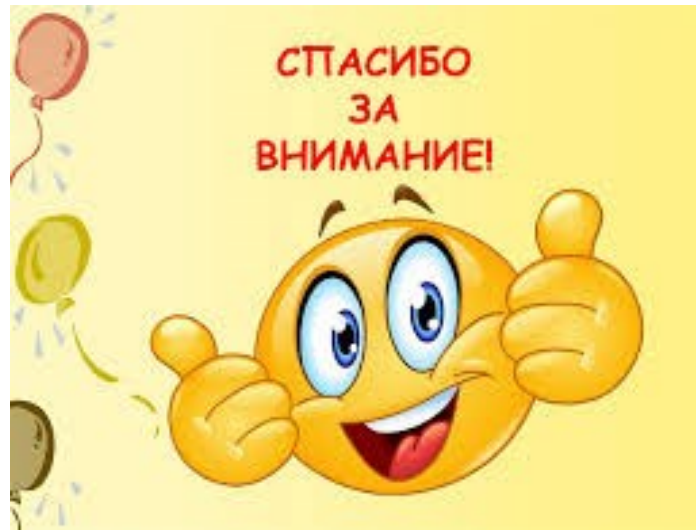

Аалиев Т.А.
КРСУ им.Б. Ельцина

М-ТЕХНОЛОГИЯ ЖАНА АНЫ КЫРГЫЗ ТИЛИН ОКУТУУДА
КОЛДОНУУ

*КӨҢҮЛ бурганыңыздарга
чоң раҳмат!*

Аалиев Т.А.
КРСУ им.Б. Ельцина